

Titel: Kapitel I.

Citation: "Kapitel I.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e4123/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Andet Afsnit.

Om Procesmaaden ved Landretterne.

Kapitel I.

Om de Skrifter, som veegles mellem Parterne og om de Skrifter, som skulle forelægges Retten forinden den mundtlige Forhandlings Begyndelse.

§ 159.

Processen indledes med Sagsøgerens Klageskrift. Dette skal indeholde:

a) Sagsøgerens Navn og Bopæl samt den af ham antagne Sagsføres Navn og Bopæl eller en Erklæring om, at ingen Sagsfører agtes benyttet; Sagsførets Navn og derhos hans Bopæl eller Opholdssted, forsaavidt den eller det rides. Fremdeles skal nævnes en Person, boende paa det Sted, hvor Sagen anlægges, til hvem alle processuelle Meddelelser kunne gøres med samme Virkning, som om de vare gjorte til Sagsøgeren selv. Undladelse af dette bevirker, at saadanne Meddelelser gyldigen kunne afgives paa Rettens Skriverkontor.

b) Angivelse af den Paastand, Sagsøgeren agter at neblægge, i forbindelse med en tilstrækkelig og tydelig fremstilling af de faktiske Omstændigheder, hvorpaa Sagsøgeren stotter den.

c) Opfordring til Sagsøgte til at møde for den i Klageskriftet benævnte Ret paa den Dag, som Rettens Formand ved Paategning paa Klageskriftet bestemmer. — Sagsøgeren maa drage Omfærge for, at Forlyndelsen iværksættes saa betimeligt, at Sagsøgte faar den fulde Berøfsfrist (§ 161).

Med Klageskriftet maa følge bekræftet Gjenpart af de Dokumenter, ved hvilke Sagsøgeren vil bevise sin Paastand, samt Tilbud om at forevise Sagsøgte Originalerne, der til denne Hensigt maa henlægges paa Rettens Skriverkontor i en nærmere angivet Tid af mindst 8 Dage umiddelbart efter Klageskriftets Meddelelse. Ved Dokumenter af betydeligere Omfang, saarelsom hvor det iøvrigt er forbundet med særegen Vanskelighed eller Bestæmning at tage Gjenpart, bekræfter Forplig-

tesen til at tilfille Modparten Gjenpart, og Tilbud om at forevise Originalen er tilstrækkelig.

Lillige skal Klagekriftet være tilagt med Bevis for, at Forligsbegivningen er efterkommet.

§ 160.

Klagekriftet indleveres til Retten, for at denne kan beramme Dagen, da Sagen skal foretages. Efterat der er gjort Paategning herom paa Klagekriftet, tilbagegives dette til Sagsøgeren til videre Foranstaltning, og Sagen opføres paa Rettens Sagsliste (§ 79).

§ 161.

Med Berammelsen af den Dag, da Sagen skal foretages (Sagtedagen), er at iagttage, at der gives Sagsøgeren den fornødne Tid til at besørge Klagekriftets Meddelelse til den Sagsøgte med behørigt Varjel. Doer eller opholder den Sagsøgte sig i Landretsstræden, bør Klagekriftet meddeles ham senest 14 Dage, og hvis han boer eller opholder sig udenfor Kredsen, men dog inden Kongeriget's Grænser (heri ikke indbefattet Kolonierne og Vilandene), senest 3 Uger for det til Sagens Foretagelse berammede Retssæde. Doer eller opholder han sig udenfor Kongeriget, eller vides det ikke, hvor han boer eller opholder sig, bestemmer Rettens Formand Varjelen, hvilket ogsaa gjælder, hvor det almindelig foreskrevne Varjel paa Grund af særegne Forhindringer for Samfærdselen i det enkelte Tilfælde maatte anses for utilstrækkelig.

§ 162.

Sagsøgte har under den i § 171 bestemte Følge af Undladelsen at afgive et Tilsvaarskrift til Sagsøgeren senest 4 Dage, før Sagen skal foretages i Retten.

Det skal indeholde:

a) Angivelse af den af Sagsøgte antagne Sagsfører's Navn og Bolig samt Opgivelse af en paa det Sted, hvor Sagen anlægges, boende Person, til hvem alle processuelle Meddelelser paa Sagsøgtes Vegne kunne gjøres. Undladelse af dette sidste har den i § 159 Tit. a i Slutn. angivne Betingning.

b) Angivelse af den Paastand, Sagfogte agter at nedlægge, og de Benægtelser samt de Indsigelser i Formaliteten eller Realiteten, han vil benytte, ledsaget af en tilstrækkelig og tydelig Fremstilling af de Punkter, hvori Sagfogte er uenig med Sagfogeren i Hensende til Sagens Sammenhæng, og af de særlige Omstændigheder, hvorpaa han støtter sit Forvar, samt derhos, forsaavidt Sagfogte vil fremføre Modfordringer, af de Kjendsgjerninger, hvorpaa disse støttes.

Med Tilsvaarskriftet maa følge bekræftede Gjenpartier af de Dokumenter, som Sagfogte agter at benytte ved sit Forvar eller til Støtte for sine Modfordringer, samt Tilbud om at forevise Originalerne, der til denne Hensigt maa henlægges paa Rettens Skriverkontor samtidig med Tilsvarets Afgivelse; dog finder den i § 159 næstsidste Stykke indeholdte Regel ogsaa Anvendelse paa Sagfogte.

Derfor Sagfogte ikke afgiver Tilsvaarskrift paa den heromhandlede Maade, kunne alle Meddelelser fra Sagfogeren til ham afleveres paa Rettens Skriverkontor, medmindre han inden 4 Dage førend det berammede Retsmøde giver Sagfogeren en skriftlig Meddelelse af det i Littr. a omhandlede Indhold.

§ 163.

Begjærer ingen af Parterne at give yderligere skriftlige Meddelelser til Modparten, sluttet Skriftvekslingen strax i det ved Varselspaategningen bestemte Retsmøde, og der berammes en Tid til den mundtlige Forhandling. Denne kan iøvrigt, naar Parterne derom ere enige, og de medbringe saadanne Sagsfremstillinger, som omhandles i §§ 165 og 166, eller deres Klage- og Tilsvaarskrift er egnet til at benyttes her til ifølge § 165 2det Stykke, foregaa i det samme Retsmøde.

Forlange Parterne eller nogen af dem at faae Afgang til yderligere skriftlig Meddelelse til Modparten, kan Retten bestemme en Frist, inden hvilken de fornødne gjenfaldige Meddelelser maa foregaa, og i Forbindelse hermed berammer den da til en passende Tid derefter et Møde, i hvilket den mundtlige Forhandling finder Sted, medmindre Retten undtagelsesvis

maatte indbringe nogen af Parterne Afstøttelse hermed, fordi han ikke har været istand til inden den fastsatte Frist at foranstalte den fornødne Meddelelse til Modparten, i hvilket Tilfælde et senere Retsmøde berammes til den mundtlige Forhandling.

§ 164.

Parterne, saavel begge som hver især af dem, kunne tilføje, at de ikke begjære at steds til fortsat Skriftrægling, ved at udtale i det i foregaaende Paragraf omtalte Retsmøde. Den Udtalelse antages som følge heraf som samtykkende i, at Skriftræglingen slutes.

§ 165.

Naar Tiden til Sagens mundtlige Forhandling er berømmet, har Sagsøgeren 3 Dage forinden og Sagsøgte senest Kl. 12 Middag Dagen forinden Retsmødet gjenfaldende at tilstille hinanden Skriftlige Sagsfremstillinger, medmindre der samtidigt med Retsmødets Berømmelse maatte af Retten være fastsat andre Friste.

Naar Skriftoberedelsen indskrænker sig til et Klage- og Tilsvaretskrift, kunne disse Skrifter, forsaavidt de i Henseende til Indhold og øvrige Bestaaenbed tilfredsstille Forfatterne i næste Paragraf, tillige fremlægges som Sagsfremstillinger.

§ 166.

I Sagsfremstillingerne have Parterne punktvis at fremsætte deres Paastaaen, principale og subsidiaere, saavel i Henseende til Normalitet som i Henseende til Realitet, med en saadan Nojagtighed og Guldstændighed, at det sikker og tydeligt kan sees, hvad hver især af dem ønsker fastsat ved Demmen. Det bør tillige fort og sammentrængt, uden al Videlstighed eller Udsvikling, angives, paa hvilke Kjendsgjerninger Paastaaendene stottes, og hvilke Uklæring der afgives over de af Modparten paaberaabte Kjendsgjerninger. Udsviklinger af Retsspørgsmaal maa ikke findes i Sagsfremstillingerne, hvorved dog ikke er udelukket, at de retlige Synspunkter angives, hvor dette er

forødent for at forstaa Meningen eller Hensigten med Paastandene.

§ 167.

Den mundtlige Forhandling foregaar paa Grundlag af Sagsfremstillingerne.

Fremføres der i det til den mundtlige Forhandling berammede Retssæde den Indsigelse, at Modpartens Sagsfremstilling indeholder Paastande, Indsigelser, Benægtelser eller faktisk Anbringender, paa hvilke vedkommende Part ikke gjennem den forudgaaede Skriftvevling er bleven behørig forberedt, har Retten, efter Undersøgelse af Skriftvevlingen, at afsjøre, om Indsigelsen er begrundet. Findes dette at være Tilfældet, bliver der efter vedkommende Parts Begjæring at give ham Lejlighed til og, om fornødent, påsende Udskættelse til at forandre eller fuldstændiggjøre den af ham afgivne Sagsfremstilling. De derved forvoldte Omkostninger kunne pålægges den Part, som er gaaet udenfor eller afvejet fra Skriftvevlingen.

Særligt bliver den forberedende Skriftvevling ikke at oplæse eller at fremlægge.

§ 168.

Øfterat den mundtlige Forhandling er endt og Sagen er optaget til Dom eller Bevisførelse, kan ingen af Parterne uden Modpartens Samtykke forandre de i Sagsfremstillingerne indeholdte Paastande eller fremkomme med nye Paastande ej heller fremsætte nye Benægtelser, Indsigelser eller Sagsmaalsgrunde; derimod er det paa ethvert Trin af Sagen tilladt at fratage eller indskrænke sine Paastande, Benægtelser, Indsigelser eller faktisk Anbringender.

Saa længe den mundtlige Forhandling ikke er endt ved, at Sagen er optaget til Dom eller Bevisførelse, kan Retten uden Modpartens Samtykke tillade, at Paastandene forandres eller udvides, jaavel som at nye faktisk Anbringender fremsættes, naar det efter Omstændighederne findes undskyldeligt, at vedkommende Part ikke er fremkommet hermed tidligere. Den Part, som vil fremsætte forandrede Paastande eller nye Anbringender, bør

dog i Reglen 3 Dage forud for Retsmødet give sin Modpart fornøden skriftlig Meddelelse om det, hvormed han vil fremkomme; kun under særegne Omstændigheder kan Fremstættelsen af forandrede Paaftaende eller nye Anbringender tillades uden saadan forudgaaende skriftlig Meddelelse.

§ 169.

Den Part, hvem det i Henhold til foregaaende Paragraf tillades at fremsætte nye eller forandrede Paaftaende eller faktiske Anbringender, har at fremlægge en skriftlig Fremstilling af dem som Tillæg til hans Sagsfremstilling; kun hvor der har manglet Tid til at tilvejebringe en saadan, kan det tillades ham i Retsmødet at lade det fornødne herom distere til Retshogen.

Har en Part under Forhandlingerne fravalgt eller indskrænket Paaftaende, Benægtelser, Indsigelser eller detsl., eller har han gjort Indrømmelser eller Tilståelser, er Modparten berettiget til at faae fornøden Tilførsel herom optaget i Retshogen.

§ 170.

Den, der undlader i det til den mundtlige Forhandling bestemte Møde at fremlægge Sagsfremstillinger, saavel som den, der forkommer at meddele Modparten disse forud i rette Tid, ansees for udebleven.

Dog kan Retten, naar Parten oplyser, at han har været hindret i eller ikke haft tilstrækkelig Tid til at efterkomme de nævnte Lovforordninger, eller, naar der igrigt hertil er tilstrækkelig Grund, udsætte Sagen og saatidigt dermed bestemme nye Friste, inden hvilke det fornødne skal foretages.

§ 171.

Derjem Sagloste undlader at meddele Sagloseren Tilsvaretskrift paa den i § 162 bestemte Maade, ansees han at samtykke i, at Sagen gaar til mundtlig Forhandling i det ved Barfelsespaategningen bestemte Møde. Sagloseren er derfor berettiget til 3 Dage forinden dette Retsmøde at meddele Sagloste

sin Sagsfremstilling, og Sagsøgte bliver da pligtig til senest inden Middag kl. 12 Dagen forinden Mødet at meddele Sagsøgeren sin Sagsfremstilling, dersom han ikke i Overensstemmelse med Reglen i § 170 1ste Stykke vil anses for udebleven.

§ 172.

Al Skriftværling, berunder ogsaa Klagekrifts Meddelelse, forud for det i § 167 omhandlede Retssmode, kan aldeles bortfalde efter Overenskomst imellem Parterne. Disse kunne da, naar de senest Dagen forud anmelde Sagen for Retten til Optagelse paa Sagslisten og Dørførelse paa Tilføjet til Retsslisten efter § 79, fremstille sig i et ordentligt Retssmode og overgive til Retten saadanne Sagsfremstillinger, som omhandles i § 166, med Begjæring om, at Sagen maa blive mundtlig forhandlet enten strax eller senere efter Rettens nærmere Bestemmelse.

Kapitel II.

Om Sagens Behandling, efterat den mundtlige Forhandling er begyndt.

§ 173.

I det i § 163 omhandlede ved Parfelsespaategningen bestemte Retssmode kan enhver af Parterne fremkomme med Formalitetsindsigelser, forsaavidt Retten ikke, efter Indsigelsesens Bestaafenhed, maatte finde det rigtigere at afslutte Afgjørelsen af dem til et senere Trin af Sagens Behandling.

Gaa den Sagsøgtes Anker ud paa, at Klagekriftet ikke er behørigt meddelt, eller at der ikke er givet ham behørigt Parfel, bliver Sagen i Tilfælde af, at Ankerne findes grunde, dog ikke at afvise, forsaavidt Ranglerne kunne afhjælpes ved, om fornødent, at give den Sagsøgte en yderligere Frist til at fremkomme med sit Tilfoar.

§ 174.

Dersom Formalitetsindsigelserne ikke i Genhold til foregaaende Paragraph ere afgjorte tid-